

Bulletin BBH

Právní aktuality - Finanční trh a obchodní společnosti

listopad & prosinec 2011

Obsah

1. Investiční nástroje, komodity a trhy.....	2
2. Kolektivní investování	4
3. Bankovníctví a platební systémy	6
4. Pojišťovnictví a penzijní fondy	8
5. Regulace finančního trhu.....	10
6. Obchodní společnosti.....	14

1. Investiční nástroje, komodity a trhy***Evropská unie*****Zelená kniha o vydávání dluhopisů k financování eurozóny**

V listopadu 2011 vydala Evropská komise Zelenou knihu o proveditelnosti zavedení Stabilizačních dluhopisů¹ ("EU bondy"), jejímž cílem je zahájit veřejnou debatu o konceptu EU bondů a možnostech financování eurozóny. Dokument hodnotí proveditelnost společného vydávání dluhopisů členských států eurozóny. Dle Komise by nahrazení vydávání dluhopisů jednotlivých států vydáváním dluhopisů společných významným způsobem pozitivně ovlivnilo strukturu trhu evropských dluhopisů, který je největší částí evropského finančního trhu jako takového.

Navrhují se tři možné scénáře: (i) plné nahrazení národních dluhopisů EU bondy, a to se společným a odděleným ručením, (ii) částečné nahrazení se společným a odděleným ručením a (iii) částečné nahrazení s odděleným a nikoliv společným ručením.

Bližší informace lze nalézt zde: ec.europa.eu

Analýza využívání finančního zajištění ze strany evropských států

Asociace pro finanční trhy v Evropě (AFME)², Mezinárodní asociace pro kapitálový trh (ICMA)³ a Mezinárodní asociace pro swapy a deriváty (ISDA)⁴ v půli prosince vydaly dokument zabývající se problematikou využívání finančního zajištění ze strany evropských států. Využití finančního zajištění významným způsobem ovlivňuje likviditu trhu s CDS a požadavky na likviditu bank.

V současnosti je poskytování finančního zajištění ze strany evropských států minimální, a naopak poskytnutí zajištění ze strany banky je pravidlem. Tato jednostranná ujednání vy-

tváří napětí v bankovním systému ve formě úpravy úvěrového ocenění⁵ a také má dopady na likviditu bankovního systému. Asociace zmiňují, že přijetím dvoustranných evropských dohod o zajištění by státy mohly tyto problémy omezit.

Bližší informace lze nalézt zde: www.isda.org

ISDA - konzultace ke klasifikaci OTC derivátů

ISDA⁶ vydala koncem prosince návrh systematiky pro úvěrové, úrokové, komoditní, měnové a další odvozené deriváty. Tento krok je součástí úsilí ISDA ke zlepšení infrastruktury tzv. „over-the-counter“ derivátů. ISDA mj. připravuje vytvoření unikátních identifikátorů produktů (UPI)⁷. Cílem vytvoření OTC systematiky a UPI je podpora transparentnosti na poli veřejného a regulačního reportingu.

Bližší informace lze nalézt zde: www.isda.org

Veřejná diskuse konzultace standardů transparentnosti krytých dluhopisů

S tím, jak se v poslední době zvýšil význam krytých dluhopisů, mj. v rámci financování finančních institucí v Evropě, došlo také k fragmentaci informací, které jsou investorům k jednotlivým emisím poskytovány. ICMA a CBIC vytvořili pracovní skupinu s cílem identifikovat klíčové informace, které investoři potřebují ke kvalifikovanému investičnímu rozhodnutí ohledně těchto dluhopisů.

Návrh transparentních standardů mj. zahrnuje tyto požadavky: informace mají být volně dostupné všem investorům, měly by být předkládány ve formátu Excel a aktualizovány v půlročních intervalech. Vzorová datová šablona bude spravována CBIC, přičemž emitenti by měli poskytnout internetový odkaz přímo na stránku CBIC obsahující standardní formuláře s vyplněnými informacemi, tak jak byly poskytnuty emitentem. Na této vyhrazené webové stránce budou zveřejňovány pouze informace podané ve standardizované šabloně, aby byla zajištěna standardizace a možnost porovnání příslušných informací.

Bližší informace lze nalézt zde: www.icmagroup.org.

ESMA - veřejné diskuse

Compliance - ESMA koncem prosince zahájila diskusi týkající se požadavků MiFID na vhodnost a požadavků na soulad vnitřních procesů společnosti s právními předpisy (compliance). Důraz na řádné fungování compliance má zase zajistit, nastavení efektivního systému kont-

¹ Stability bonds

² Association for Financial Markets in Europe.

³ International Capital Market Association.

⁴ International Swaps and Derivatives Association.

⁵ Credit valuation adjustments

⁶ International Swaps and Derivatives Association.

⁷ Unique Product Identifiers.

rolních opatření tak, aby rizika mohla být včas odhalena a minimalizována.

Hodnocení vhodnosti - předmětem diskuse je efektivní zajištění toho, aby poskytovatelé investičních služeb získali nezbytné informace o klientově situaci a mohli je použít při volbě vhodného doporučení, nebo investičního rozhodnutí. Toto by mělo posílit ochranu investorů.

Prováděcí opatření ke směrnici o prospektu - v polovině prosince zahájila ESMA veřejnou diskusi k připravovaným prováděcím předpisům ke směrnici o prospektu⁸.

Předmětem veřejné diskuze jsou mj. otázky: (i) konečné podoby základního prospektu, (ii) shrnutí prospektu a podrobný obsah a konkrétní podoba klíčových informací, které mají být uvedeny ve shrnutí, (iii) režim zveřejňování informací a prospektu, (iv) rovnocennost finančních trhů třetích zemí, (v) souhlas s použitím prospektu při následném nabízení CP neprofesionálním investorům na finančním trhu (retail cascade).

Bližší informace lze nalézt zde: www.esma.europa.eu

ESMA zveřejnila aktuální seznam opatření týkající se tzv. short sellingu

ESMA ve druhé polovině listopadu zveřejnila aktuální seznam opatření přijatých kompetentními orgány k tzv. „short sellingu“. Seznam byl doplněn o nově přijatá opatření na území Rakouska.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.esma.europa.eu

ESMA publikovala stanovisko k tzv. před-obchodní transparentnosti

ESMA v polovině prosince zveřejnila stanovisko k otázkám před-obchodní transparentnosti⁹. Vydaný dokument cílí na příslušné orgány dohledu dle směrnice MiFID¹⁰, aby zajistily, že jejich činnosti budou v souladu s nově publikovaným názorem. Příklady ve zveřejněném dokumentu mají současně pomoci společností tím, že jim blíže osvětlí obsah požadavků stanovených ve směrnici MiFID.

Bližší informace lze nalézt zde:

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES.

⁹ Neboli pre-trade transparency.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů.

www.esma.europa.eu

Česká republika

Vláda schválila novelu zákona o dluhopisech

V listopadu předložila vláda poslanecké sněmovně novelu zákona o dluhopisech.¹¹ Hlavním cílem navrhované novely je zjednodušit proces vydávání dluhopisů. Nejpodstatnější změnou, kterou návrh zákona přináší, je odstranění povinnosti schvalovat emisní podmínky ze strany ČNB, které se doposud uplatní bez ohledu na to, zda je dluhopis předmětem veřejné nabídky či nikoliv. Dále se nově upravuje možnost, aby vlastníci dluhopisů rozhodovali o příslušných otázkách na schůzi vlastníků s využitím prostředků komunikace na dálku. Dochází též k upřesnění podmínek pro vydávání komunálních dluhopisů. Návrh zákona současně upravuje kolizní normy pro věcný statut cenných papírů.

Bližší informace lze nalézt zde: www.psp.cz

Pražská burza podepsala memorandum o spolupráci v oblasti vypořádání

BCPP podepsala memorandum o spolupráci se společností SIX x-clear Ltd. Obsahem memoranda je záměr spolupracovat na vybudování služeb souvisejících s vypořádáním obchodů na trhu provozovaném BCPP. Záměrem je umožnit členům BCPP a využívat služeb SIX x-clear Ltd. Společně s implementací obchodního systému Xetra je tento projekt dalším krokem k posílení atraktivity pražského trhu pro zahraniční účastníky. Současné řešení zúčtování a vypořádání prostřednictvím Centrálního depozitáře cenných papírů zůstane k dispozici i po implementaci nového obchodního systému Xetra. Členové pražské burzy tak budou mít v rámci vypořádání možnost volby mezi dvěma nabízenými řešeními - prostřednictvím CDCP nebo SIX x-clear Ltd.

Bližší informace lze nalézt zde: www.pse.cz

Slovenská republika

Novela Zákona o cenných papírech

V listopadu byla uveřejněna ve Zbirce zákonů novela zákona o cenných papírech.¹² Tato novela implementuje novelu směrnice o prospektu a transparentní směrnice¹³. Novela zákona by měla přinést snížení nákladů emi-

¹¹ Sněmovní tisk 531/0

¹² Zákon č. 520/2011 Z. z., kterým se mění a doplňuje zákon č. 566/2001 Z. z., o cenných papírech a investičních službách a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o cenných papírech) ve znění pozdějších předpisů, kterým se mění a doplňují některé zákony

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/73/EU ("Doplňující směrnice")

tentů především z důvodu zrušení duplicity požadavků na poskytování informací. Touto novelou se zrušuje povinnost zveřejnit podrobné údaje o finanční situaci ručitele v případě vládních záruk a naopak zavádí povinnost pro emitenty zveřejnit prospekt v elektronické podobě. Řeší také problematiku cenných papírů v podílovém spoluvlastnictví a pro investory přináší v rámci veřejné nabídky další informace v přehlednější struktuře týkající se např. základních charakteristik emitenta, rizik, ručitelů, či samotných cenných papírů.

Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011, s výjimkou některých novelizačních bodů, které nabudou účinnosti 1. 7. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Novela opatření NBS - uveřejňování informací obchodníky s cennými papíry

Cílem novely¹⁴ je zavést mechanismus sledování a uveřejňování informací různých kategorií zaměstnanců, jejichž pracovní činnosti mají podstatný dopad na rizikový profil banky. Tyto kategorie zaměstnanců by měly zahrnovat alespoň vrcholový management, zaměstnance odpovědné za podstupování rizik, zaměstnance zastávající kontrolní funkce a všechny zaměstnance, kteří na základě celkové odměny patří do stejné příjmové skupiny jako vrcholový management a zaměstnanci odpovědní za podstupování rizik. Nová právní úprava nabude účinnosti 31. 01. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

2. Kolektivní investování

Evropská unie

Návrh nařízení o fondech venture kapitálu

V prosinci publikovala Evropská komise návrh nařízení, kterým se stanoví jednotná pravidla pro fondy venture kapitálu působící v EU. Vedle tohoto harmonizovaného režimu by mělo být možné i nadále vytvářet fondy venture kapitálu podle národních pravidel.

Nové nařízení má umožnit nabízení investic do venture kapitálových fondů po celé EU. Do těchto fondů mohou investovat pouze profesionální investoři. Nařízení vymezuje tzv. kvalifikovaný venture kapitálový fond - který investuje minimálně 70 % aktiv výhradně do malých a středních podniků, které nejsou obchodovány

¹⁴ Opatření Národní banky Slovenska, kterým se mění a doplňuje opatření Národní banky Slovenska č. 16/2010 o uveřejňování informací obchodníků s cennými papíry a poboček zahraničních obchodníků s cennými papíry.

na regulovaném trhu. Předmětem regulace jsou správcovské společnosti spravující venture kapitálové fondy. Pokud se rozhodnou nabízet investici do fondů investorům v dalších zemích EU musí takové správcovské společnosti získat příslušnou registraci u orgánu dohledu domovského státu. Vedle požadavků na kapitál, vedoucí osoby a organizační zabezpečení a vybavení, ukládá návrh nařízení registrovaným správcovským společnostem také další povinnosti - zejména informační povinnosti vůči investorům a orgánům dohledu.

Bližší informace lze nalézt zde: www.europa.eu

Návrh nařízení o fondech investujících do sociálního podnikání

Návrh nařízení o fondech investujících do sociálního podnikání¹⁵ upravuje podmínky pro činnost správců fondů, které investují do sociálního podnikání.

Nařízení zavádí nové označení „evropské fondy pro sociální podnikání“. Tyto fondy musí investovat minimálně 70 % prostředků do sociálních podniků. Do těchto fondů však mohou investovat pouze profesionální investoři. Správcovská společnost, která hodlá nabízet investice do těchto fondů investorům v dalších zemích EU, musí získat registraci u svého domovského orgánu dohledu. Vedle požadavků na kapitál, vedoucí osoby a organizační zabezpečení a vybavení, ukládá návrh nařízení registrovaným správcovským společnostem také další povinnosti - zejména informační povinnosti vůči investorům a orgánům dohledu.

Bližší informace lze nalézt zde: www.europa.eu

Česká republika

Pobídky při poskytování investičních služeb a v kolektivním investování

Na konci prosince bylo vydáno úřední sdělení ČNB o podmínkách přípustnosti pobídek při poskytování investičních služeb a v kolektivním investování. ČNB zde informuje o podmínkách přípustnosti pobídek při poskytování investičních služeb¹⁶ a v kolektivním investování¹⁷.

¹⁵ Sociální podniky jsou společnosti, které mají pozitivní sociální dopad a jejichž jediným cílem není maximalizovat zisk, ale zároveň si klást cíle sociální.

¹⁶ Podle § 15 odst. 1 a 3 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů a § 15 vyhlášky č. 303/2010 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb.

¹⁷ Podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů a § 52 vyhlášky č. 194/2011 Sb., o podrobnější

ČNB definuje, kdy je určité plnění pobídkou (hrazeno v přímé souvislosti s investiční službou nebo kolektivním investováním, mimo rámec poskytovatele nebo investiční společnosti, nejde-li o běžnou pozornost), dále do jakých kategorií jsou pobídky děleny (zákaznická, provozní, ostatní). Pravidla pro přijímání, nabízení nebo poskytování pobídek při poskytování investičních služeb a v kolektivním investování jsou povinnou součástí vnitřních předpisů poskytovatele nebo investiční společnosti¹⁸. Tato pravidla doplňují pravidla pro zjišťování a řízení střetu zájmů¹⁹, soulad s pravidly pro zjišťování a řízení střetu zájmů však bez dalšího neznamená, že pobídka je přípustná. Úřední sdělení obsahuje rovněž praktické příklady přípustných a zakázaných pobídek.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

Příprava nového zákona o kolektivním investování

Před koncem roku proběhla veřejná diskuse k záměru Ministerstva financí připravit zcela novou právní úpravu kolektivního investování a fondového byznysu. Nový zákon má reflektovat mj. směrnici o správcích alternativních investičních fondů (AIFMD), připravované nařízení o venture kapitálových fondech a fondech sociálních investic. Rovněž budou zohledněny změny v oblasti standardních fondů, které jsou v současnosti diskutovány na evropské úrovni. Dalším důvodem je záměr Ministerstva vytvořit v České republice příznivé prostředí pro byznys speciálních fondů a přilákat tak do tuzemska zahraniční investory.

Nová právní úprava má mj. umožnit založit investiční fond jako akciovou společnost s variabilním kapitálem, která obdobně jako otevřený podílový fond průběžně vydává a odkupuje akcie. Dále se navrhuje úprava podfondů investičních fondů jako specificky oddělených částí majetku těchto akciových společností. Ke každému podfondu jsou vydávány specifické třídy akcií. Tato změna v souvislosti se zavedením formy otevřeného investičního fondu do českého právního řádu a umožněním vydávat různé druhy akcií umožňuje snazší shromažďování peněžních prostředků od širokého spektra investorů. Rovněž umožní volbu fondových struktur, které co nejlépe odpovídají požadavkům investorů. Doplňuje se nový typ speciálního fondu - pasivní fond, který umožňuje trans-

úpravě některých pravidel v kolektivním investování.

¹⁸ § 2 odst. 1 vyhlášky č. 303/2010 Sb. a § 3 odst. 1 vyhlášky č. 194/2011 Sb.

¹⁹ § 11 až 14 vyhlášky č. 303/2010 Sb. a § 17 až 19 vyhlášky č. 194/2011 Sb.

formovat do cenných papírů investice do libovolného druhu majetku, a umožňuje tak svým investorům do tohoto majetku nepřímo investovat. V neposlední řadě novela umožňuje obchodovatelnost akcií vydávaných fondem kvalifikovaných investorů na evropském regulovaném trhu nebo obdobném zahraničním trhu. Současně se však explicitně zakazuje jejich propagace jakožto cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování. Příprava paragrafovaného znění nového zákona se předpokládá během prvního čtvrtletí 2012. Nový zákon by měl být účinný od poloviny 2013.

Bližší informace lze nalézt zde: www.mfcr.cz

Slovenská republika

Opatření NBS k informačním povinnostem správcovských společností a depozitářů

V návaznosti na nový zákon o kolektivním investování²⁰ byl připraven návrh opatření k informačním povinnostem subjektů v oblasti kolektivního investování. Má za cíl zajistit podmínky pro sběr údajů prostřednictvím výkazů pro NBS pro účely výkonu dohledu a zabezpečit jednotnou metodiku jejich vypracování. Novela nabyla účinnosti 1. 1. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS k oceňování fondů kolektivního investování

Opatření upravuje (i) způsob stanovení hodnoty majetku ve standardním podílovém fondu a ve veřejném speciálním podílovém fondu, (ii) způsob výpočtu hodnoty podílu emise podílových listů v podílových fondech, ve kterých se vydávají podílové listy více emisí. Zákon o kolektivním investování umožňuje správcovské společnosti, pokud je to upraveno ve statutu, vydávat i více emisí podílových listů téhož podílového fondu nebo podfondu, zastřešujícího podílového fondu, které se mohou navzájem lišit více znaky.

Novela nabyla účinnosti 1. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS o informačních povinnostech podílových fondů anebo podfondů

Nové opatření NBS o předkládání výkazu správcovskými společnostmi za podílové fondy a podfondy pro statistické účely, sleduje zjednodušení plnění informačních povinností a vykazování údajů pro NBS, vyloučit duplicitu

²⁰ Zákon č. 203/2011 Z.z., o kolektivnom investovaní.

předkládaných údajů. Novela nabyla účinnosti 1. 1. 2012

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

3. Bankovníctví a platební systémy

Evropská unie

Jmenování členů odvolacího orgánu ESMA, EBA a EIOPA

Tři evropské orgány dohledu jmenovaly členy společného odvolacího senátu²¹. Rozhodnutí tohoto orgánu podléhá dále soudnímu přezkumu před Evropským soudním dvorem. Odvolací orgán má 6 členů a 6 náhradníků jmenovaných na období 5 let.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eba.europa.eu

Konzultace EBA

EBA vydala konzultační dokumenty k riziku selhání a přechodu (IRC) a ke stresovému rizikovému potenciálu VaR. Oba dokumenty jsou reakcí na změny v CRD²² provedené směrnicí 2010/76/EU²³. CRD požaduje, aby EBA sledovala dohledové přístupy a vypracovala pokyny za účelem zajištění konvergence postupů dohledu a rovných podmínek v celé EU.

Nové metodické dokumenty EBA by se měly stát klíčovým nástrojem pro identifikaci a řešení nedostatků v rámci požadavků na regulatorní kapitál a řízení rizik finančních institucí, jakož by měly vést i ke snížení závislosti na cyklických modelech VaR a výrazně přispět ke stabilnějšímu finančnímu systému.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eba.europa.eu

ECB - rekapitalizace bank

V prosinci EBA zveřejnila výsledky plánu rekapitalizace bank. V této souvislosti bylo vydáno doporučení EBA, aby národní orgány dohledu vyžadovaly po bankách vytvoření kapitálových rezerv, které by poskytly trhům větší míru jistoty o schopnosti bank odolat otřesům a zachovat přiměřený kapitál.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eba.europa.eu

Pokyny EBA k řídicímu a kontrolnímu systému

EBA vydala aktualizované pokyny k řídicímu a kontrolnímu systému.²⁴ Tyto pokyny mají vést zejména ke zlepšení řádného provádění vnitřních mechanismů řízení. Efektivní vnitřní mechanismy řízení jsou totiž chápány jako zásadní skutečnost pro řádné fungování bankovního systému. Tyto pokyny nahrazují řadu předchozích standardů vydaných EBA nebo CEBS.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eba.europa.eu

Požadavky na kontrolní zprávy orgánů dohledu

Účelem návrhu EBA je stanovení jednotných požadavků na kontrolní zprávy, které jsou nezbytné k zajištění rovných soutěžních podmínek mezi srovnatelnými skupinami úvěrových institucí a investičních firem. Tento postup souvisí s návrhem nařízení o kapitálových požadavcích (CRR). Veřejná diskuse běží do 20. března 2012. Předpokládá se, že CRR bude účinné od 1. ledna 2013. První období, za které by kontrolní zpráva měla být vyhotovena je první kvartál 2013.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eba.europa.eu

Zpráva o transparentnosti a srovnatelnosti osobních poplatků za vedení účtu

EBIC vydal v listopadu návrh samoregulačních opatření v oblasti transparentnosti a srovnatelnosti poplatků za vedení bankovních účtů. Tento návrh by měl doplnit směrnici o platebních službách²⁵. Cílem je zlepšit informace poskytované spotřebitelům, a to například zavedením standardizované všeobecné prezentace příslušných poplatků, individuálním a pravidelným podáváním informací o zaplacených poplatcích nebo vytvořením slovníku pojmů s vysvětlivkami a zavedením jednotné terminologie.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eubic.org

Česká republika

Novela zákona o bankách předložena Poslanecké sněmovně

V listopadu předložila vláda poslanecké sněmovně návrh novely zákona o bankách²⁶. Novela má za cíl upravit přístup k pobočkám zahra-

²¹ Joint Board of Appeal

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES ze dne 14. června 2006 o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/76/EU ze dne 24. listopadu 2010, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o kapitálové požadavky na obchodní portfolio a resekuritizace a o dohled nad zásadami odměňování.

²⁴ Guidelines on Internal Governance

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/E o platebních službách na vnitřním trhu

²⁶ Sněmovní tisk č. tisk 536.

ničních bank z třetích zemí působících v České republice. V této souvislosti dojde např. ke zvýšení minimálního objemu finančních zdrojů poskytnutých zahraniční bankou její pobočce působící v ČR či k rozšíření informačních povinností zahraniční banky vůči ČNB. Cílem navrhované právní úpravy je vytvořit rovné podmínky pro subjekty bankovního sektoru a zajistit stabilní, důvěryhodné konkurenční bankovní prostředí. Návrh novely také zakotvuje oprávnění zpravodajských služeb získat informace, které jsou předmětem bankovního tajemství, bez souhlasu klienta, a to pro účely plnění konkrétního úkolu v působnosti zpravodajské služby. Poskytnutí informací podléhajících bankovnímu tajemství zpravodajským službám bude moci povolit pouze soud.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

Pravidla pro posuzování auditorů

Na konci prosince ČNB zveřejnila úřední sdělení k posuzování auditora banky, družstevní záložny, pojišťovny a zajišťovny ze strany ČNB. ČNB je podle příslušných zákonů oprávněna odmítnout auditora u bank²⁷, spořitelních a úvěrových družstev²⁸, pojišťoven a zajišťoven²⁹. ČNB se v tomto úředním sdělení vyjadřuje k důvodům pro odmítnutí a k procesnímu postupu při odmítání auditora. Mezi důvody, pro které může dojít k odmítnutí auditora, ČNB řadí mj. porušení požadavků, které jsou stanoveny v zákonech upravujících finanční trh, a dále obecných požadavků na nezávislost a řádný výkon činnosti ze strany auditora. Zejména (i) střet zájmů auditora, který by mohl omezit jeho nezávislost v úsudku, (ii) nedostatečné zkušenosti a praxe auditora, klíčového auditorského partnera a osob významněji se podílejících na provádění auditorských činností, (iii) závažné pochybení auditora v minulosti.

Podle tohoto úředního sdělení se postupuje ode dne 1. ledna 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

Slovenská republika

Návrh novely opatření NBS k oceňování pozic v bankovní knize

Návrh novely opatření NBS aktualizuje metody oceňování pozic v bankovní knize a specifikuje postupy oceňování pozic v bankovní knize včetně frekvence tohoto oceňování.

Účinnost nové právní úpravy je navrhovaná na 31. 1. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Novela zákona o platobných službách

V listopadu byla ve Zbírce zákonov publikována novela zákona o platobných službách,³⁰ která transponuje ustanovení směrnice o institucích elektronických peněz³¹. Nový režim institucí elektronických peněz sleduje v maximální míře zajištění souladu s režimem pro platební instituce ve smyslu směrnice o Platebních službách. Cílem je usnadnit nabídku služeb institucí elektronických peněz.

Novela nabyla účinnosti 1. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Novela opatření NBS k registru bankovních úvěrů a záruk

V listopadu loňského roku byla ve Zbírce zákonů vydána novela opatření k registru bankovních úvěrů a záruk.³² Novela stanovuje výši poplatku za poskytování údajů z registru bankovních úvěrů a záruk klientů bank, poboček zahraničních bank a Exportní-importní banky Slovenské republiky. NBS v minulosti přijala žádosti o poskytování takových údajů a očekává, že poskytování údajů z tohoto registru se pro klienta stane běžnou praxí. Z tohoto důvodu se stanovila výše poplatku za takové poskytnutí. Její výše se odvíjí od toho, zda má klient zájem pouze o údaje podle stavu ke dni podání své žádosti nebo o údaje za určité období.

Novela nabyla účinnosti 1. 12. 2011 s výjimkou některých bodů, které nabývají účinnosti 1. 3. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

²⁷ § 22 odst. 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 8b odst. 3 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících, doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních příjmů, ve znění pozdějších předpisů

²⁹ § 82 odst. 3 a 4 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Zákon č. 394/2011 Z.z., kterým se mění a doplňuje zákon č. 492/2009 Z.Z. o platebních službách a o změně a doplnění některých zákonů ve znění zákona č. 130/2011 Z.z., kterým se mění a doplňují některé zákony.

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnice 2005/60/ES a 2006/48/ES

³² Opatření Národní banky Slovenska, kterým se mění a doplňuje opatření Národní banky Slovenska č. 1/2011 o registru bankovních úvěrů a záruk

Opatření NBS k institucím elektronických peněz

Opatření NBS stanovuje postup výpočtu vlastních zdrojů u institucí elektronických peněz, pokud budou poskytovat platební služby ne-související s vydáváním elektronických peněz. Opatření dále rozšiřuje rozsah poskytování činnosti institucí elektronických peněz. Opatřením se zároveň zohledňuje i aplikační praxe při povolovacích řízeních před NBS. Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS o podmínkách pro udělení bankovního povolení bankám a pobočkám zahraničních bank

Opatřením se stanovují náležitosti žádosti a způsob prokazování splnění podmínek k udělení bankovního povolení bankám a zahraničním bankám k provádění bankovních činností prostřednictvím jejich poboček na území Slovenské republiky. Opatření zároveň zohledňuje i dlouholetou aplikační praxi s povolováním bankovních činností.

Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS o poplatcích klientů bank nebo poboček zahraničních bank

Opatření promítá aktuální stav obecně závazných právních předpisů a zároveň zapracovává požadavky odborných útvarů NBS vyplývajících z dosavadních zkušeností, které se týkají upřesnění, resp. doplnění údajů v již existujících výkazech a způsobu vykazování údajů NBS. Účelem opatření, je zvýšit transparentnost při informování klienta o cenové politice bank a poboček zahraničních bank. Tím by se mělo dosáhnout posílení postavení klientů bank a poboček zahraničních bank na finančním trhu a jejich ochrana.

Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS o zveřejňování informací

Novela řeší a harmonizuje problematiku zveřejňování informací bankami a pobočkami zahraničních bank v případech, které se týkají kapitálových požadavků na obchodní portfolio a zároveň řeší prověřování politiky odměňování orgánů bank. Opatřením se stanoví i některé dodatečné požadavky na zveřejňování informací o rizikovém profilu bank v návaznosti na ostatní úpravu kapitálových požadavků podle směrnice 2010/76/ES. Touto změnou se zajišťuje, aby se informace, která z časového hle-

diska nepodléhá změně tak často jako jiné, zveřejňovala pouze pololetně a ne čtvrtletně.

Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.zbierka.sk

Opatření NBS o předkládání výkazů platebními institucemi

Novelizace opatření NBS zajišťuje poskytování údajů nezbytných pro výkon dohledu NBS nad platebními institucemi prostřednictvím detailnější vzorů výkazů. Konkrétně stanoví rozsah předkládaných výkazů pro platební instituce a instituce elektronických peněz včetně metodiky jejich vypracování. Kromě finančních výkazů se stanoví další vzory výkazů, jejichž cílem je umožnit monitoring plnění povinností stanovených v zákoně o platebních službách. Periodicita vypracování výkazů je v zásadě měsíční, s výjimkou hlášení o elektronických penězích IEP. Toto hlášení se vypracovává na denní bázi, vzhledem k charakteru sbíraných údajů a účelu uložené povinnosti ze zákona.

Novela nabyla účinnosti 31. 12. 2011

Bližší informace lze nalézt zde:

www.zbierka.sk

4. Pojišťovnictví a penzijní fondy***Evropská unie*****Stanovisko EIOPA k systému ochrany spotřebitele v pojišťovnictví a v penzijních systémech**

EIOPA vyzvala k přehodnocení režimu ochrany spotřebitele v oblasti pojišťovnictví - zejména v oblasti střetu zájmů, standardizaci a porovnatelnosti informací o finančních produktech a jejich vhodnosti pro klienty tak, aby byla ochráněna práva pojištěnců a účastníků penzijních systémů v EU.

EIOPA se rovněž vyjádřila k navrhovaným změnám směrnice 2003/41/ES.³³ Zdůraznila, že by mělo dojít ke zlepšení kvality informací poskytovaných účastníkům zaměstnaneckých penzijních systémů. EIOPA připravuje vyjádření rovněž k návrhům směrnic o zprostředkování pojištění a retailových investičních produktech.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.eiopa.europa.eu

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi

Zpráva EIOPA - informování účastníků zaměstnaneckých penzijních systémů

Zpráva poukazuje na značné rozdíly při informování osob před vstupem do systému penzijního zaměstnaneckého zabezpečení mezi členskými státy EU. Hlavní důvody jsou spatřovány ve strukturálních rozdílech mezi jednotlivými systémy zaměstnaneckého penzijního zabezpečení a absence harmonizované evropské úpravy. Směrnice 2003/41/ES³⁴ se totiž vztahuje jen na část této problematiky, zbytek je regulován řadou dalších evropských předpisů, nebo vychází jen z národních legislativních úprav.

Zpráva zdůrazňuje potřebu zajištění adekvátního rozsahu informací poskytovaných ve fázi před podpisem smlouvy a informací poskytovaných v průběhu účasti v systému zaměstnaneckého penzijního zabezpečení. A dále potřebu standardizace informací, které by měly sloužit zejména k usnadnění vzájemné porovnatelnosti nabízených penzijních produktů.

Bližší informace lze nalézt zde: www.eiopa.europa.eu

EIOPA - kalibrace rizikových faktorů podle směrnice Solventnost II³⁵

Dokument se týká neživotní a zdravotní (nikoli SLT)³⁶ techniky kalibrace. Cílem bylo na základě vyhodnocení dostupných dat nalézt nejvhodnější metody kalibrace a návrh doporučení ohledně metodologie pro určení spolehlivosti a odolnosti kalibrace.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.eiopa.europa.eu

Zpráva o finanční gramotnosti a vzdělávání

Dle zprávy EIOPA nemá většina členských států EU národní strategii finanční gramotnosti, ani neprobíhá její příprava. Základem národních strategií v zemích, kde byly již přijaty, je zejména spolupráce orgánů dohledu s organizacemi ochrany spotřebitele, školami a akademickými organizacemi. EIOPA hodlá tuto zprávu periodicky aktualizovat a do budoucna na jejím vytvoření spolupracovat také s organizacemi ESMA a EBA. Pro úplnost uvedme, že v České republice schválila vláda Národní strategii finančního vzdělávání v roce 2010.

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II)

³⁶ Health-non-similar-to-life-technique

Bližší informace lze nalézt zde:

www.eiopa.europa.eu, www.mfcr.cz

Pokyny Komise ohledně rovnosti pohlaví v pojišťovnictví

Evropská komise publikovala pokyny k aplikaci rozhodnutí ESD z 1. března 2011, které zrušilo s účinností k 22. prosinci 2012 ustanovení směrnice 2004/113/ES³⁷, umožňující pojišťovatelům používat kritéria pohlaví při výpočtu premií a benefitů. Evropští pojišťovatelé vítají vydání těchto pokynů v situaci, kdy byla pojišťovatelům dána pro přechod na nové podmínky relativně krátká doba. Na potenciální negativní dopady tohoto rozhodnutí ESD na pojišťovny a zejména na pojištěné ženy upozorňuje nezávislá studie společnosti Oxera.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cea.eu

Česká republika

Transformace penzijních fondů

Na konci prosince ČNB zveřejnila úřední sdělení k transformaci penzijního fondu. Jeho obsahem jsou jednak formuláře žádostí, a dále seznam příloh žádosti o povolení k činnosti penzijní společnosti³⁸ a žádosti o povolení k provozování penzijního připojištění prostřednictvím transformovaného fondu. Dle tohoto úředního sdělení penzijní fond k žádosti o povolení k činnosti penzijní společnosti nedokládá některé doklady,³⁹ které by jinak k získání povolení penzijní společnosti byly nezbytné podle zákona. Konkrétně se tato úleva týká (i) informací o žadateli⁴⁰, (ii) informací o vedoucích osobách⁴¹, (iii) informací o osobách s kvalifikovanou účastí⁴², (iv) informací o úzkém propojení⁴³, a doložení splnění (v) věcných, personálních a organizačních předpokladů⁴⁴.

³⁷ Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.

³⁸ Podle § 33 odst. 3 zákona o doplňkovém penzijním spoření (žádost o povolení k činnosti penzijní společnosti)

³⁹ Podle § 175 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 31 zákona o doplňkovém penzijním spoření, podle vyhlášky č. 233/2009 Sb., o žádostech, schvalování osob a způsobu prokazování odborné způsobilosti a zkušenosti osob a o minimální výši finančních zdrojů poskytovaných pobočce zahraniční banky, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ § 4 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 233/2009 Sb.,

⁴¹ § 4 odst. 2 vyhlášky č. 233/2009 Sb.,

⁴² § 4 odst. 3 písm. b) až f) a h) vyhlášky č. 233/2009 Sb.,

⁴³ § 4 odst. 3 písm. g) vyhlášky č. 233/2009 Sb.,

⁴⁴ § 14a odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky č. 233/2009 Sb., o žádostech, schvalování osob a

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

Návrhy prováděcích vyhlášek k penzijní reformě

Vyhláška o statutu účastnického fondu a důchodového fondu

V polovině prosince předložila ČNB návrh vyhlášky o minimálních náležitostech statutu účastnického fondu a důchodového fondu. Struktura statutu důchodového i účastnického fondu vychází ze struktury předpisů upravujících statut fondu kolektivního investování.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.cnb.cz

Návrh vyhlášky o činnosti penzijní společnosti, důchodového fondu a účastnického fondu

V prosinci ČNB dále zveřejnila návrh vyhlášky o podrobnější úpravě činnosti penzijní společnosti, důchodového fondu a účastnického fondu. Návrh vyhlášky je momentálně v meziresortním připomínkovém řízení, které skončí 11. 1. 2012. Vyhláška stanovuje pravidla obezřetného výkonu činnosti penzijní společnosti, obhospodařování majetku důchodového fondu a účastnického fondu, jednání penzijní společnosti s účastníky, uveřejňování informací a výpočtu kapitálového požadavku penzijní společnosti podle zákona o doplňkovém penzijním spoření a zákona o důchodovém spoření. Vyhláška stanoví též základní požadavky na informování účastníků o skutečnostech významných pro finanční situaci, podstupovaných rizicích a investování obhospodařovaných účastnických a důchodových fondů. Dále jsou specifikována kritéria, která musí splňovat příslušný investiční cenný papír, aby do něj mohl účastnický fond investovat a kritéria, kdy se investiční nástroj nebo nástroj peněžního trhu obsahující derivát považují z hlediska zákona o doplňkovém penzijním spoření za investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu.

Předpokládané nabytí účinnosti vyhlášky bylo stanoveno datum 1. 1. 2013.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

Zákon o důchodovém spoření a Zákon o doplňkovém penzijním spoření

Na konci prosince byl ve sbírce zákonů publikován zákon o důchodovém spoření a to pod číslem 426/2011 Sb. Systém důchodového spoření vytvořený tímto zákonem je tzv. druhým

způsobu prokazování odborné způsobilosti, důvěryhodnosti a zkušenosti osob a o minimální výši finančních zdrojů poskytovaných pobočce zahraniční banky ve znění vyhlášky č. 192/2011 Sb.

fondovým pilířem důchodového zabezpečení v České republice.

Zákon o doplňkovém penzijním spoření (427/2011 Sb.) obsahuje úpravu tzv. třetího pilíře důchodového systému a nahradí stávající systém penzijního připojištění se státním příspěvkem. Bližší informace k penzijní reformě jsou dostupné ve speciálním vydání bulletinu BBH.

Bližší informace naleznete zde:

www.bbh.cz/Publikace.aspx

Slovenská republika

Vyjádření Slovenské asociace pojišťoven

Slovenská asociace pojišťoven („SLASPO“) ve svém stanovisku k vlivu antidiskriminační agendy Evropské unie na pojišťovací průmysl uvedla, že ve světle kauzy Test-Achats budou pojišťovny nuceny hledat alternativní faktory pro hodnocení rizik. Důsledky předmětného rozhodnutí zasáhnou pojištěnce obou dvou pohlaví negativně. Např. důchodové pojištění bude dražší pro muže, pojištění pro případ smrti bude naopak dražší pro ženy, stejně jako havarijní pojištění.

Bližší informace lze nalézt zde: www.slaspo.sk

5. Regulace finančního trhu

Evropská unie

Aplikaci směrnice 2007/44/ES o nabývání účastí ve finančním sektoru

Evropská komise počátkem prosince započala se sběrem informací týkajících se aplikace evropské směrnice 2007/44/ES⁴⁵, která se zabývá nabýváním a zvyšováním účastí ve finančním sektoru.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Novela směrnice o finančních konglomerátech

Počátkem prosince vstoupila v platnost novela směrnice o finančních konglomerátech, provedená směrnicí 2011/89/EU⁴⁶. Rozšiřují se pravomoci orgánů dohledu při kontrole tzv. mateřských společností a umožní jim vykonávat

⁴⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/44/ES ze dne 5. září 2007, kterou se mění směrnice Rady 92/49/EHS a směrnice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES, pokud jde o procesní pravidla a hodnotící kritéria pro obezřetnostní posuzování nabývání a zvyšování účastí ve finančním sektoru.

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/89/EU ze dne 16. listopadu 2011, kterou se mění směrnice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokud jde o doplňkový dozor nad finančními subjekty ve finančním konglomerátu.

současně bankovní, pojišťovnický i doplňkový dohled. Tím by mělo dojít k odstranění mezer v dohledu identifikovaných během finanční krize.

Dochází k rozšíření informačních povinností v rámci finančních konglomerátů, včetně požadků na zveřejňování plánů pro řešení krize. Doplňkovému dohledu budou podrobeny i správcovské společnosti fondů včetně správců alternativních investičních fondů, pokud budou součástí finančního konglomerátu.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Novelizace nařízení o ratingových agenturách

V souvislosti s dluhovou krizí eurozóny a souvisejícími nedostatky v činnosti ratingových agentur, vyhodnotila Evropská komise potřebu další legislativní změny. V polovině listopadu byl zveřejněn návrh k dalšímu zpřísnění regulace ratingů a k řešení přetrvávajících slabín v podobě nové směrnice a nařízení. Hlavními cíli připravované legislativy je (i) zajistit, aby finanční instituce nespolehaly slepě pouze na ratingy svých investic; (ii) transparentnější a častější ratingy státních dluhopisů; (iii) požadavek na větší rozmanitost a nezávislost ratingových agentur tak, aby se zamezilo střetu zájmů a (iv) větší odpovědnost ratingových agentur za ratingy, které vydávají.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Novelizace směrnice o účetních závěrkách

Evropský parlament v prosinci schválil novelu směrnice o účetních závěrkách.⁴⁷ Obsahem novelizace je především zjednodušení účetnictví zejména pro malé společnosti. Malá společnost se vymezuje jako podnik s méně než 10 zaměstnanci a ročním čistým obratem do 700 tis. EUR. Pro tuto kategorii osob by se měly do budoucna uplatnit zjednodušené účetní předpisy. Jedná se o harmonizovanou úpravu, nicméně členským státům bude ponechána diskrece ohledně praktické implementace některých pravidel. Mj. bude zavedena zjednodušená rozvaha a zjednodušený výkaz zisků a ztrát a omezen bude i rozsah příloh účetní závěrky a údajů v nich obsažených. Podle novely mohou členské státy umožnit, aby malé společnosti předkládaly finanční vý-

kazy pouze jedné instituci, která má dále zajistit poskytnutí informací ostatním orgánům veřejné zprávy a jejich uveřejnění.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Reforma regulace auditu

Evropská komise předložila na konci listopadu legislativní návrh, který reaguje na nedostatky evropského auditního systému. Role auditorů bude ještě více specifikována než doposud a bude podléhat přísnější regulaci a zejména dojde k posílení nezávislosti auditorů a ke vstupu dalších hráčů na trh auditních služeb. Komise rovněž navrhuje vytvoření jednotného trhu se službami stautárního auditu, jenž by auditorům poté, co získají licenci v jednom členském státě, umožnil svobodný a jednoduchý výkon jejich profese v celé Evropě. Existují také návrhy na další posílení dohledu nad auditory v EU. Společně by všechna tato opatření měla zvýšit kvalitu povinných auditů v EU a obnovit důvěru v auditované finanční výkazy, zejména výkazy bank, pojišťoven a velkých společností obchodovaných na burze.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

ESMA veřejnou diskusi o konceptu materiality ve finančním reportingu

ESMA tímto reaguje na časté téma diskuzí při European Enforcers Coordination Sessions, kterým je zjevně se lišící pohled na praktickou použitelnost konceptu významnosti (materiality) mezi sestavovateli, auditory a uživateli finančních reportů. Účelem této veřejné konzultace je získat názory zúčastněných stran na jejich rozdílné chápání aspektu materiality, a tím přispět k jednotné aplikaci tohoto důležitého konceptu ve finančním reportingu. Odpovědi na tento konzultační dokument je možné zasílat do 29. února 2012.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.esma.europa.eu

ESMA vydala stanovisko ke státním dluhopisům v účetních závěrkách

ESMA koncem listopadu poskytla veřejné stanovisko týkající se státních dluhopisů v účetních závěrkách, a to s ohledem na zvýšený zájem trhu o státní dluhopisy a také na účetní praktiky finančních institucí a společností, jejichž akcie jsou obchodovány na burze. Navazuje tak na své prohlášení z konce června, ve kterém vyzývala k větší důslednosti v aplikaci mezinárodních standardů účetního výkaznictví (neboli IFRS). Důsledná aplikace IFRS, která zahrnuje rozmanité standardy, je důležitá pro řádnou funkci finančních trhů. ESMA

⁴⁷ Čtvrtá směrnice rady ze dne 25. července 1978, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy, o ročních účetních závěrkách některých forem společností (78/660/EHS).

Sedmá směrnice Rady ze dne 13. června 1983, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o konsolidovaných účetních závěrkách

proto opětovně aktivně vystoupila, aby podpořila důslednou aplikaci vhodné legislativy, zvláště pak mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Bližší informace lze nalézt zde: www.esma.europa.eu

ESMA varuje před neregistrovanými obchodníky na forexovém trhu

ESMA počátkem prosince varovala investory před obchodováním s osobami bez příslušného oprávnění nabízejícími investiční nástroje na forexovém trhu a upozornila drobné investory na hlavní rizika při takovém obchodování.

ESMA vydala toto upozornění z důvodu, že v posledním období zaznamenala v některých členských zemích nárůst nabídky transakcí na devizových trzích od osob bez příslušného povolení.

Bližší informace lze nalézt zde: www.esma.europa.eu

ESMA - regulace ratingových agentur

ESMA na konci prosince prodloužila přechodné období pro užití ratingů vydaných mimo Evropskou unii. Zároveň došlo ke schválení australského ratingového režimu.

ESMA dále pracuje na posouzení ekvivalence regulace ratingů v několika mimoevropských zemích. Prodloužení přechodného období do 30. dubna 2012 umožní dokončit hodnocení třetích zemí, z kterých pochází drtivá většina ratingů.

Zároveň ESMA přijala návrh Regulačních technických standardů⁴⁸ týkajících se ratingových agentur (RTS). RTS se týkají následujících oblastí: (i) informace poskytované ratingovými agenturami při jejich registraci, certifikaci a hodnocení jejich systémového významu pro finanční stabilitu nebo integritu finančních trhů, (ii) informací, které by ratingové agentury měly v souladu s platnou legislativou zveřejnit, včetně informací o struktuře, formátu, metodách a účetním období, (iii) posouzení souladu ratingové metodiky s legislativními požadavky a (iv) obsah a formát pravidelně podávaných zpráv vyžadovaných od ratingových agentur za účelem průběžného dohledu ESMA.

Bližší informace lze nalézt zde: www.esma.europa.eu

Zpráva ECSDA o neodvolatelnosti zúčtování

Zpráva Asociací evropských centrálních deponitářů (ECSDA)⁴⁹ ohledně aplikace směrnice

o neodvolatelnosti zúčtování⁵⁰ v jednotlivých členských státech upozorňuje státy na skutečnosti týkající se okamžiku přijetí pokynu k zúčtování a okamžiku neodvolatelnosti zúčtování.

Okamžik přijetí pokynu je zpravidla vymežován jako záznam pokynu v systému centrálního deponitáře. Příkaz k zúčtování je zpravidla neodvolatelný od té doby, kdy příkaz nemůže být změněn ani zrušen pokynem účastníka nebo třetí strany. Z hlediska možnosti zrušit příkaz k zúčtování, je však v řadě případů umožněno jeho zrušení při společném prohlášení obou stran.

Bližší informace lze nalézt zde: www.ecsda.com

Česká republika

K výkladu pojmu poskytování finančních služeb v České republice

Na konci listopadu vydala ČNB odpověď k otázce, kdy se finanční služba považuje za poskytnutou v České republice. ČNB upřesňuje, že ne každá činnost související s finanční službou je sama o sobě poskytováním finanční služby ve smyslu plnění charakteristického pro tuto službu (např. zaslání výpisu z účtu do České republiky, umožnění použít v ČR platební kartu vydanou v zahraničí). Obecně poskytování finančních služeb v České republice vyžaduje veřejnoprávní oprávnění,⁵¹ a v některých sektorech finančního trhu je regulováno i samotné nabízení finanční služby.

Pro posouzení, zda se jedná o poskytování služby v České republice, má rozhodující význam, kde je uskutečňováno plnění charakteristické pro poskytovanou finanční službu, tj. kde klient přijímá plnění podle smlouvy, za které se poskytuje úplata. Při tom je nutno brát v potaz řadu faktorů, mj. zda je finanční služba nabízena v ČR, resp. cílena na území ČR, (např. i prostřednictvím internetu), zda nabídka služby představuje právně závazný návrh na uzavření smlouvy a tuto smlouvu může klient uzavřít i na dálku.

Bližší informace lze nalézt zde: www.cnb.cz

⁴⁸ Regulatory Technical standards

⁴⁹ European Central Securities Depositories Association.

⁵⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry.

⁵¹ Seznam osob, nad kterými Česká národní banka vykonává dohled obsahuje § 44 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. K vymezení pojmu finanční služba viz např. § 54a odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Změny v souvislosti s reformou dohledu nad finančním trhem v Evropské unii

V prosinci byl ve 3. čtení Poslaneckou sněmovnou schválen⁵² vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s reformou dohledu nad finančním trhem v Evropské unii. Navrhovaný zákon představuje transpoziční novelu řady zákonů v oblasti finančního trhu⁵³ a neobsahuje, kromě adaptačních ustanovení vzhledem k Nařízení, žádná ustanovení nad rámec transpozice Směrnice Omnibus I⁵⁴. Nejdůležitější změny jsou ustanovení vymezující spolupráci národních a evropských dohledových orgánů. Tato ustanovení jsou nezbytná vzhledem k vytvoření nového systému evropských orgánů dohledu - Evropského orgánu pro bankovníctví, Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy. Jedná se mj. o: informační povinnosti vůči evropským orgánům dohledu, možnosti konzultací a spolupráce s evropskými orgány dohledu a mediace a řešení sporů mezi dohledovými orgány.

Novela dále předpokládá zrušení dosavadní pravomoci ČNB licencovat a dohlížet ratingové agentury. ČNB bude nadále dohlížet nad užíváním ratingů pro účely výpočtu kapitálových požadavků bank, družstevních záložen a obchodníků s cennými papíry.

Bližší informace lze nalézt zde: www.psp.cz

Zrušení Střediska cenných papírů

Středisko cenných papírů, příspěvková organizace Ministerstva financí ČR, jež na základě zákona o podnikání na kapitálovém trhu⁵⁵ k 2. 7. 2010 převedlo veškerou svou činnost

týkající se vedení evidencí zaknihovaných cenných papírů na Centrální depozitář cenných papírů, a. s. bylo rozhodnutím ministra financí k 31. 12. 2011 zrušeno a vymazáno z obchodního rejstříku. Veškerá práva a povinnosti Střediska cenných papírů přecházejí na základě zákona⁵⁶ 1. 1. 2012 na Ministerstvo financí ČR.

Bližší informace lze nalézt zde: www.mfcr.cz

Slovenská republika

Rozhodnutí NBS o určení ročních příspěvků subjektů, které podléhají dohledu

Bankovní rada NBS rozhodla o určení ročních příspěvků na rok 2012 placených subjekty finančního trhu, které podléhají dohledu NBS. Základem sazby pro určení výšky ročního příspěvku příspěvatele je objem aktiv příspěvatele vykázaný v jeho účetní závěrce ověřené auditorem nebo se roční příspěvek určuje pevnou částkou.

Bližší informace lze nalézt zde: www.nbs.sk

Nový odvod u některých finančních institucí

Zákon⁵⁷ upravuje výši a způsob placení důvodů některými finančními institucemi, jakož i následnou správu a kontrolu, a to v návaznosti na připravovaný evropský režim odvodů vybraných finančních institucí (bankovní daň). Plátcí odvodu jsou banky a pobočky zahraničních bank. Zahraničním bankám působícím na území SR zákon neukládá povinnost platit odvodu. Do působnosti finančních úřadů nově patří i správa odvodů vybraných finančních institucí. Novela nabyla účinnosti 1. 1. 2012

Bližší informace lze nalézt zde: www.zbierka.sk

Opatření NBS o předkládání výkazů

Opatření⁵⁸ ruší a doplňuje strukturu výkazů, která byla zavedena v roce 2008. Má za cíl zohlednit nové požadavky z právních norem Evropské centrální banky za oblast měnové a finanční statistiky, upravit existující strukturu výkazů z hlediska přiblížení se k jednotnému statistickému konceptu ECB při sběru vstupních výkazů a sestavování výstupních sestav. Dále má za cíl upravit existující strukturu výkazů z hlediska jejich efektivního využívání uživateli a přehodnotit nutnost předkládání jednotlivých členění ve výkazech podle aktuál-

⁵² Usnesení č. 959

⁵³ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, Zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, Zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, Zákon č. 377/2005 Sb., o finančních konglomerátech

⁵⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU ze dne 24. listopadu 2010 kterou se mění směrnice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění) a Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy).

⁵⁵ Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁶ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

⁵⁷ Zákon č. 384/2011 o zvláštním odvodu vybraných finančních institucí a o doplnění některých zákonů

⁵⁸ Opatření NBS o předkládání výkazů bank, poboček zahraničních bank, obchodníků s cennými papíry a poboček zahraničních obchodníků s cennými papíry pro statistické účely

ních potřeb externích uživatelů. Schválením opatření se vytvoří legislativní podmínky pro získávání statistických informací odpovídajících platnému právnímu stavu a potřebám NBS.

Novela nabyla účinnosti 1. 1. 2012

Bližší informace lze nalézt zde:

www.nbs.sk

6. Obchodní společnosti

Evropská unie

EU plánuje modernizaci veřejných zakázek

Evropská komise v druhé polovině prosince předložila revize směrnic o veřejných zakázkách. Jde o další krok, který je součástí společného programu, jehož cílem je zevrubná modernizace veřejných zakázek v Evropské unii. Program dále přináší směrnici o koncesích, jež byly dosud na evropské úrovni upraveny jen částečně. Jejich zvláštnosti však opodstatňují vznik samostatného textu, který do celkové reformy zapadá.

Reforma právních předpisů o veřejných zakázkách představuje jedno z dvanácti prioritních opatření uvedených v Aktu o jednotném trhu, který byl přijat v dubnu tohoto roku. Pro většinu členských států se účinnost veřejného zadávání stala vzhledem k současným rozpočtovým omezením prioritou. Právě proto je nezbytné mít k dispozici pružné a jednoduché nástroje, které veřejným orgánům a jejich dodavatelům co nejvíce usnadní zadávání transparentních a konkurenceschopných veřejných zakázek a umožní jim nakupovat za optimálního poměru mezi kvalitou a cenou.

Další informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Podpora financování malých a středních podniků v EU

V rámci iniciativ na podporu podnikání Evropská komise předložila počátkem listopadu strategii, jež má malým a středním podnikům napomoci k snazšímu přístupu k finančním prostředkům z Akčního plánu EU. Ten zahrnuje zvýšení finanční podpory z rozpočtu EU a Evropské investiční banky.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.europa.eu

Česká republika

Novela obchodního zákoníku

Na konci listopadu byla zveřejněna ve Sbírce zákonů novela obchodního zákoníku,⁵⁹ která

přináší celou řadu zásadních změn. Mj. se mění § 66 odst. 1 ObchZ, který je doplněn o ustanovení postupu zániku funkce osoby ve statutárním orgánu, v případě, že působnost valné hromady vykonává jediný společník. § 66d ObchZ nově umožňuje pověřit obchodním vedením zaměstnance společnosti, který je zároveň statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu (tzv. manažerská smlouva). Ve vztahu k insolvenčnímu řízení se nově umožňuje, aby soud jmenoval jako insolvenčního správce také fyzickou osobu, která splňuje obecné a kvalifikační předpoklady pro zápis do seznamu insolvenčních správců. Změny se dotkly též pravidel pro vnitroskupinové transakce - nový § 196a odst. 6 upravuje nabytí a zcizení majetku akciové společnosti, pokud byl nabytý majetek dále zcizen v rozporu s pravidly stanovenými § 196a - zde se použije přiměřeně § 446 ObchZ (nabytí od nevlastníka). Nově je řešena také otázka převzetí ručení - vypouští se odkaz na podmínky obvyklé v obchodním styku, kdy nebylo jasné, zda se tyto vážou na poskytnutí ručení nebo na samostatné ručení a nebylo možné tuto podmínku materiálně splnit. Jde o reakci na vývoj judikatury viz rozhodnutí NS ČR 29 Odo 996/2004 (převzetí ručení za splnění peněžitého závazku není potřebné oceňovat znaleckým posudkem) a rozhodnutí 29 Cdo 3276/2008 (povinnost stanovit „hodnotu majetku“ na základě posudku znalce jmenovaného soudem, zakotvená v ustanovení § 196a odst. 3 obchodního zákoníku, nedopadá na převzetí ručení).

Účinnost novely je od 1. 1. 2012

Bližší informace lze nalézt zde:

www.nsoud.cz , www.epravo.cz

Poslanecká sněmovna schválila zákon o obchodních korporacích

V polovině prosince Poslanecká sněmovna schválila v závěrečném čtení návrh zákona o obchodních korporacích⁶⁰, který upravuje fungování obchodních společností a družstev. Nový zákon upravuje skutečnosti vztahující se ke vzniku, zániku a správě obchodních společností a družstev. Na rozdíl od současného obchodního zákoníku nebude obsahovat úpravu závazkových vztahů, neboť všechny typy závazkových vztahů upraví do budoucna pouze občanský zákoník. Zákon také podnikatelům přináší možnost volnějšího rozhodování o jejich vlastnictví. Mj. bude možné, aby jeden společník vlastnil více podílů ve s.r.o. a to různého druhu. Obdobně se umožňuje u akciové společnosti vydávání různých tříd akcií s různými právy k nim se pojícími. Nový zákon

⁵⁹ Zákon č. 351/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

⁶⁰ Sněmovní tisk 363/0, část č. 1/2

mj. upouští u s.r.o. od požadavku základního kapitálu 200.000 Kč a nastavuje se nová výše základního kapitálu 1 Kč. Na ochranu věřitelů se vedle ustanovení o správě majetku společnosti a odpovědnosti zavádí také tzv. test insolvence - společnost nesmí poskytnout žádné plnění, pokud by si tím způsobila úpadek.

Nový zákon by měl systémově chránit ty, kteří nemají dostatečný vliv nebo dostatečné informace - věřitele nebo menšinové společníky a akcionáře a na druhou stranu by neměl omezovat v podnikání. Zákon rovněž zavádí přesnější a ucelenou regulaci správy obchodních společností (corporate governance). Oproti dnešní úpravě věnuje více pozornosti vzniku smlouvy o výkonu funkce, otázkám odměňování, kontrole procesu rozhodování manažerů a jejich odpovědnosti za škodu.

Předpokládána účinnost nového zákona je stanovena na začátek roku 2014.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.justice.cz, www.psp.cz

Změna zákona o přeměnách obchodních společností a družstev

Na konci listopadu byla vydána novela zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.⁶¹ Novela má zajistit soulad s požadavky práva EU a upravit terminologii v souladu s obchodním zákoníkem a podrobněji upravit některé procesy. Mj. se upravuje způsob zveřejnění údajů, vymezení podnikatele. Dále se upřesňuje vztah přeměny a likvidace a zrušení společnosti či vzdání se práva na výměnu podílu. Novelizována je také úprava rozhodného dne či požadavky na projekt přeměny.

Novela přináší také změny celé řady dalších zákonů, které s problematikou přeměn obchodních společností a družstev souvisejí - jak např. občanský soudní řád, obchodní zákoník či zákon o účetnictví.

Účinnost novely je od 1. 1. 2012.

Bližší informace lze nalézt zde: www.mvcr.cz

Rozdělování tantiém v akciové společnosti - aktuální judikatura

Nejvyšší soud⁶² na konci listopadu posuzoval otázku obsahu usnesení valné hromady o rozdělení části zisku společnosti představenstvu a dozorčí radě. Podle ObchZ náleží rozhodování o rozdělení zisku představenstvu a dozorčí radě v akciové společnosti náleží do pravomoci

valné hromady. V předmětném případě šlo o usnesení valné hromady, která schválila účetní uzávěrku a uložila představenstvu stanovit konkrétní výši tantiémy pro stávající členy představenstva a dozorčí rady a zajistit jejich výplatu. Nejvyšší soud ČR vycházel z ustanovení § 187 odst. 1 písm. g) obchodního zákoníku, podle nějž do (výlučné) působnosti valné hromady akciové společnosti spadá rozhodování o odměňování členů představenstva a dozorčí rady. Účelem tohoto ustanovení je podle Nejvyššího soudu ČR „kontrola akcionářů nad odměňováním členů představenstva“. Podle Nejvyššího soudu ČR tedy valná hromada nemůže stanovit pouze souhrnnou částku tantiém s tím, že samotné rozdělení ponechá pouze na rozhodnutí představenstva. Při rozhodování o rozdělení tantiém musí mít valná hromada vždy na paměti, že se jedná o její výlučnou pravomoc a zajistit, aby alokace prostředků určených na tantiémy proběhla podle pravidel valnou hromadou schválených.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.nsoud.cz

Návrh novely Živnostenského zákona

Dne 23. 11. 2011 vláda schválila návrh novely Živnostenského zákona⁶³. Novela odstraňuje povinnost podnikatele označovat provozovnu identifikačním číslem, změnu údajů budou podnikatelé oznamovat prostřednictvím centrálního registračního místa, upouští se od povinnosti oznamovat změnu adresy místa podnikání při současné změně bydliště živnostníka na totožnou adresu. Novela upravuje pokračování provozování živnosti při úmrtí podnikatele, kde se nově vkládá ustanovení o rozhodnutí o nepokračování v provozování živnosti a související oznámení vůči živnostenskému úřadu. Nově se zrušení živnostenského oprávnění provede ke dni, který oznámí živnostník nebo nejdříve ke dni doručení oznámení, zároveň se ruší povinnost živnostníka vyvěsit oznámení na úřední desku po dobu alespoň 15 dnů.

Bližší informace lze nalézt zde:

www.vlada.cz

www.vlada.cz ; www.eklep.vlada.cz

Slovenská republika

N/A

⁶¹ Zákon č. 355/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

⁶² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 11. 2011 sp. zn. 29 Cdo 1159/2010

⁶³ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Advokátní kancelář BBH, advokátní kancelář, v. o. s. dlouhodobě poskytuje svým klientům právní poradenství v oblasti práva finančních trhů. V rámci svých služeb nabízí také základní informační servis o nejvýznamnějších aktualitách v oblasti regulace a práva finančního trhu.

Bulletin BBH je určen pouze jako obecná informace o některých důležitých novinkách a událostech v oblasti finančních trhů a související právní problematice. Jeho obsah není právním poradenstvím ani doporučením k určitému postupu v konkrétní situaci.

V případě zájmu o další informace nebo o individuální poradenství nebo konzultaci nás neváhejte kontaktovat na níže uvedené adrese.

Kontakt:

BBH, advokátní kancelář, v. o. s.
Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1
Česká republika

Tel.: +420 234 091 355
Fax: +420 234 091 366
E-mail: legal@bbh.cz
Web: www.bbh.cz

IČO: 26143119
DIČ: CZ26143119
Městský soud v Praze oddíl A, vl. 40439
ID datové schránky: 5e2sxwg

Kde nás najdete:

